

РЕШЕНИЕ

№ 3934

гр. София, 16.07.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 02.07.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилиана Николова

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2695** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.1, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.
Образувано е по искова молба на П. П. Б., подадена чрез адв.А. И. – САК, с която срещу Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/ е предявен иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за присъждане на сумата в размер на 300 лева, представляваща обезщетение на ищеца за причинените му имуществени вреди, изразяващи се в заплатено адвокатско възнаграждение за процесуално представителство по НАХД № 13804/2019г. по описа на Софийски районен съд във връзка с оспорването на Електронен фиш /ЕФ/ серия К № 1674958, издаден от СДВР. Претендира се и присъждането на законната лихва върху сумата, считано от датата на влизане в сила на решението на СРС до окончателното ѝ изплащане. Претендира се и присъждането на направените по настоящото производство разноси.
В съдебно заседание ищецът, редовно и своевременно призован, не се явява и не се представлява. От пълномощника му адв.И. е депозирана писмена защита, към която е приложен договор за правна защита и съдействие.
Ответникът по иска, редовно и своевременно призован, не се представлява в съдебно заседание. В писмен отговор по исковата молба оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Оспорва извършеното плащане на адвокатско възнаграждение по НАХД № 13804/2019г. по описа на СРС, тъй като представеното

пълномощно не е от адвокатски кочан със съответен бланков номер. Предвид това нямало доказателства, че сумата е платена. За да се приеме плащане според ответника следва адвокатът да представи извлечение от сметката си, че е заверена с договорената сума. Предвид това приема, че исковата претенция е недоказана. В действителност правна помощ не била оказана тъй като процесуално представителство не било осъществено. Възразява срещу прекомерността на заплатеното адвокатско възнаграждение. В съдебно заседание, редовно и своевременно призован, ответникът не се представлява. От негов пълномощник са депозирани писмени бележки, в които допълнително се обосновава, че в производството пред СРС вината на ищеца е безспорно доказана, а електронният фиш е отменен поради процесуално нарушение, а претенцията за обезщетяване представлява облагодетелстване от собственото противоправно поведение. Позовава се на разпоредбата на чл.5 ЗОДОВ. Възразява срещу прекомерността на заплатеното адвокатско възнаграждение за процесуално представителство по настоящото производство.

Софийска градска прокуратура чрез участващия по делото прокурор Д., дава заключение за основателност на исковата претенция като намира, че са доказани причинените имуществени вреди от отменения административен акт.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

С Електронен фиш за налагане на глоба за нарушение, установено с автоматизирано техническо средство или система серия К № 1674958, издаден от МВР – СДВР, на ищеца за извършеното от него нарушение по чл.21, ал.2 вр. ал.1 ЗДвП е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 100 лева, на основание чл.189, ал.4 вр. чл.1822, ал.1, т.3 ЗДвП.

По жалба на ищеца срещу електронния фиш /ЕФ/ в Софийски районен съд е образувано НАХД № 13804/2019г., производството по което е приключило с постановяването на Решение от 20.01.2020г., с което ЕФ е отменен. В производството по това дело ищецът е представляван от адв.А. И. - САК, за което по делото на л.7 се съдържа изрично пълномощно от 06.08.2019г. В кориците на делото не се съдържа договор за правна защита и съдействие. Такъв е представен в оригинал като приложение към исковата молба и приет като доказателство по делото. Видно от неговото съдържание страните са се договорили за оказване на правна защита и съдействие, изразяващи се в процесуално представителство, вкл. изготвянето на жалба срещу ЕФ и подаването ѝ, ищецът да заплати в полза на адвоката възнаграждение в размер на 300 лева, платимо в брой в деня на подписване на договора. Изрично в него е отбелязано, че на 12.08.2019г. внесената сума и изплатена изцяло и в брой. Договорът е съответно подписан от страните по него.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът обуславя следните правни изводи:

По допустимостта на иска:

Съдът е сезиран с претенция за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, представляващи направените от ищеца разходи за адвокатско възнаграждение за правна помощ и процесуално представителство по обжалването на Електронен фиш за налагане на глоба за нарушение, установено с автоматизирано техническо средство или система серия К № 1674958. С оглед така изложеното искът следва да бъде

квалифициран като такъв с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Отговор на въпроса за правната квалификация на така предявената претенция е даден и в т.1 от Тълкувателно постановление № 2 от 19.05.2015 г. по тълк. д. № 2/2014 г., ОСК на ГК на ВКС I и II колегия на ВАС, според което „...Нормата на чл.1 ЗОДОВ очертава от обективна и субективна страна отговорността на държавата и общините за вредите от незаконосъобразните актове, действия или бездействия на техните органи и длъжностни лица. Държавата и общините отговарят за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. ... Видът на незаконосъобразния акт, вредите от който подлежат на обезщетяване, определян по признаците, визирани в АПК, не се сочи като законов критерий за приложението на ЗОДОВ. За разлика от него, понятието "административна дейност" е посочено изрично, както в съдържанието на правната норма на чл.1, ал.1 ЗОДОВ, така и в нейното заглавие: "Отговорност за дейност на администрацията". Подобен е законодателният подход и в разпоредбата на чл. 2 ЗОДОВ, която установява отговорност на държавата за вреди при осъществяване на правозащитна дейност и е озаглавена "Отговорност за дейност на правозащитните органи". Отговорността, съобразно фактическите състави на ЗОДОВ, следователно е резултат от незаконосъобразно осъществяване на публични функции - административни и правозащитни от органите на държавата, общините и съдебната власт.

... Дейността по административно наказване по естеството си е правораздавателна дейност на администрацията, насочена е към разрешаване на правен спор, възникнал по повод на конкретно сезиране, при спазване на състезателно производство в условията на независимост и самостоятелност на решаването. Тя е свързана със защитата на реда в областта на държавното управление по аргумент от чл. 6 от Закона за административните нарушения и наказания и представлява санкционираща управленска дейност. Наред с другите правни форми на изпълнителна дейност - правотворческа, правоприлагаща и договорно-правна, класифицирани според предметно им съдържание и цел, тя представлява форма на административна /изпълнителна/ дейност, извършва се по административен ред чрез властнически метод, въз основа на законово предоставена административнонаказателна компетентност. Наказателното постановление, като резултат от упражнената дейност по административно наказване, също представлява по естеството си правораздавателен акт, той не се издава по реда на АПК и не носи белезите на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 АПК. Въпреки това, основният вид на дейността по налагане на административно наказание и на извършените действия или бездействия във връзка с административното наказване не дава основание разпоредбата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ да се тълкува ограничително като приложното ѝ поле да се ограничи до административните актове, издавани по реда на АПК, а незаконосъобразните наказателни постановления, с оглед на правораздавателния им характер, да бъдат изключени от предметния обхват на закона. За квалифициране на иска като такъв по чл.1, ал.1 ЗОДОВ определяща е не правната природа на отменения акт, а основният характер на дейността на органа, негов издател. Независимо че наказателното постановление не представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, определящо за квалификацията на иска за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, е обстоятелството, че актът се издава от

административен орган, представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Неговото издаване е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност.

Законодателят не предвижда ред за присъждане на разноски в производствата по ЗАНН. Доколкото искът по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е за обезщетение за вреди, настъпили вследствие незаконосъобразно наказателно постановление, действия или бездействия в рамките на административно наказване, то и исканията за обезщетяване на направени разноски в производството по обжалване подлежат на разглеждане по същия ред.“.

Искът е насочен срещу Столична дирекция на вътрешните работи, която е юридическо лице по арг. от разпоредбата на чл.37, ал.2 ЗМВР и съответно е пасивно легитимирана да отговаря по него, с оглед нормата на чл.205, ал.1 АПК.

Предвид изложеното, съдът приема, че искът, с който е сезиран, е допустим.

Разгледан по същество искът е частично основателен, по следните съображения:

Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Фактическият състав, при осъществяването, на който възниква правото на обезщетение, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Ищецът извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издаден електронен фиш, отменен с влязъл в сила съдебен акт.

Съгласно мотивите по т.1 от ТП № 2/19.05.2015г., следва да се приеме, че издаването на електронния фиш е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същото представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност.

Предвид това съдът намира за доказани първата група от визираните по-горе предпоставки - отменен като незаконосъобразен административен акт – електронен фиш.

По отношение на заявените имуществени вреди, представляващи заплатен адвокатски хонорар:

Безспорно по делото се установи, че от ищеца е налице извършено заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева в полза на адв.И. за осъщественото от последната процесуално представителство пред въззивната инстанция във връзка с обжалването на процесния ЕФ. Това плащане е надлежно отразено в договора за

правна защита и съдействие от 12.08.2019г., което е достатъчно доказателство за това, че разходът е направен - т.1 от ТР № 6/06.11.2013г. на ОСГТК на ВКС. Видно от мотивите на тълкувателното решение въпросът за това в какъв формат е договорът /дали е от кочан/ не стои - договорът за адвокатска услуга се сключва между клиент и адвокат, като писмената форма е за доказване. Когато възнаграждението е заплатено в брой, този факт следва да бъде отразен в договора за правна помощ, а самият договор да е приложен по делото. В този случай той има характер на разписка, с която се удостоверява, че страната не само е договорила, но и заплатила адвокатското възнаграждение. Предвид съдържанието на представения по делото договор от 12.08.2019г. съдът приема, че това изискване е изпълнено.

Плащането по договора представлява за ищеца нанесена имуществена вреда, тъй като е довело до намаляване на неговото имущество. В производството пред районния съд по разглеждане на жалби срещу електронни фишове по чл.59 ЗАНН, до изменението на закона, обнародвано в ДВ, бр.94 от 29 ноември 2019г., при субсидиарно прилагане на НПК, когато наказателното постановление е отменено, не се присъждат разноски в полза на нарушителя, както когато подсъдимият бъде оправдан в наказателното производство, не се присъждат разноски срещу държавата. Последното открито съдебно заседание по делото е проведено на 22.11.2019г. – преди обнародване и влизане в сила на изменението, поради което и за ищеца не е била налице процесуална възможност да претендира присъждането на разноски. След като липсва процесуална възможност да се упражни претенцията за разноски в административнонаказателното производство от лицето, санкционирано неоправдано с административно наказание /ТР № 2/03.06.2009г. на ОСК на ВАС/, се налага извод, че направените от него разноски за правна помощ в хода на това производство, приключило с отмяна на ЕФ, представляват имуществена вреда, която не му е възстановена в рамките на това производство. Спорът дали така извършените разноски за заплатено адвокатско възнаграждение за обжалване по съответния ред на наказателното постановление/ЕФ представляват имуществена вреда за жалбоподателя в административнонаказателното производство и ищец в настоящото, намираща се в причинна връзка с отменения ЕФ, е разрешен с Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по тълкувателно дело № 2/2016г. на ОСК на ВАС, което е задължително за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове – чл.130, ал.2 ЗСВ. Според посоченото решение „при предявени пред административните съдилища иски по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл.4 от този закон“.

Предвид изложеното, съдът намира за осъществяване на отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ досежно претендираното от ищеца обезщетение в размер на 300 лева за заплатено адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство. По отношение направеното при условията на евентуалност искане от ответника за намаляване на размера на адвокатското възнаграждение поради прекомерност, съдът намира следното:

На първо място въпросът досежно допустимостта на това искане в настоящото производство е обсъден и решен с Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017г. по тълк. д. № 2/2016г., ОСС на ВАС, I и II колегия, съгласно което в производства от вида на

настоящото задължение на съда е да установи действителния размер на адвокатския хонорар, като „...Институтът на обезщетението от неправомерно увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл.36, ал.2 от Закона за адвокатурата - да е "обоснован и справедлив", т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган неправомерно увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството.“.

Предвид това направеното възражение по чл.78, ал.5 ГПК следва да бъде обсъдено по същество.

Разпоредбата на чл.18, ал.2 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения предвижда, че за процесуално представителство, защита и съдействие по дела срещу наказателни постановления, в които административното наказание е под формата на глоба, имуществена санкция и/или е наложено имуществено обезщетение, възнаграждението се определя по правилата на чл.7, ал.2 върху стойността на санкцията, съответно обезщетението. Съответно разпоредбата на чл.7, ал.2, т.1 от наредбата предвижда, че за защита по дела с интерес до 1000 лева възнаграждението е в размер на 100 лева.

В конкретния случай с отменения ЕФ е наложено административно наказание глоба в размер на 100 лева. Съответно размерът на минималното адвокатско възнаграждение за защита и процесуално представителство по обжалването му, определен по посочения ред - чл.7, ал.2 вр. чл.18, ал.2 от Наредба № 1/09.07.2004г. е 100 лева. Предвид това и като съобрази отсъствието на фактическа и правна сложност на делото и обстоятелството, че в проведеното единствено открито съдебно заседание ищецът не е бил представляван, а процесуалното представителство на адв.И. се е ограничило в изготвянето и подаването на жалбата, съдът намира, че възражението на пълномощника на ответника за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение е основателно.

Неоснователно намира съдът възражението на ответника, че размерът на обезщетението следва да бъде определен в съответствие с разпоредбата на чл.5, ал.1 и ал.2 ЗОДОВ. Съгласно нея, ако увреждането е причинено поради изключителна вина на пострадалия, обезщетение не се дължи /ал.1/, съответно когато пострадалият виновно е допринесъл за увреждането, обезщетението се намалява.

На първо място следва да се посочи, че правото на адвокатска защита е гарантирано от Конституцията на република България /чл.56/. В конкретния случай ангажирането от ищеца на адвокатска защита за процесуално представителство по обжалването на отменения впоследствие като незаконосъобразен ЕФ, представлява упражняване на негово конституционно гарантирано право, поради което не може да се разглежда като утежняващо интересите му действие, а още по-малко като причиняване на вреда по изключителна вина на увредения. В този смисъл разпоредбата на чл.5, ал.1 ЗОДОВ, изключваща отговорността на ответника за вреди, е изцяло неприложима.

Не е налице и хипотезата по ал.2 на чл.5 ЗОДОВ, предвиждаща намаляване размера на обезщетението при съпричиняване на вредата. Налице е отменен като незаконосъобразен ЕФ, като основанието поради което той е отменен не подлежи на преценка в настоящото исково производство. Съобразно посочената правна норма, когато пострадалият виновно е допринесъл за увреждането обезщетението се намалява. В дадения случай не може да се приеме, че ищецът, посредством осигуряването на процесуална защита чрез адвокат във воденото пред въззивната инстанция съдебно производство, за което е заплатил съответното адвокатско възнаграждение, е допринесъл виновно за увреждането.

По изложените съображения исковата претенция следва да бъде уважена до размера от 100 лева като бъде осъден ответникът да заплати и законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска – 10.03.2020г., до окончателното ѝ изплащане.

Основателна при този изход на спора е претенцията на ищеца за присъждане на направените в настоящото производството разноси. С оглед разпоредбата на чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съдът намира възражението на пълномощника на ответника за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение за неоснователно. Същото обаче, на основание чл.10, ал.3, изр.2-ро ЗОДОВ, следва да бъде определено в размер на 130 лева, съразмерно на уважената част от иска.

Водим от горното, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА, по предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на П. П. Б., ЕГН [ЕГН], сумата в размер на 100 /сто/ лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца имуществени вреди от незаконосъобразно издадения Електронен фиш за налагане на глоба за нарушение, установено с автоматизирано техническо средство или система серия К № 1674958, ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска – 10.03.2020г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на П. П. Б., ЕГН [ЕГН], сумата в размер на 140 /сто и четиридесет/ лева, представляваща разноси по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия:

